

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ตลอดจนปัญหาในการใช้หลักสูตรด้วย โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 103 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม มีผู้บริหารจำนวน 103 คน ครูผู้สอนจำนวน 107 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 210 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสาร ประกอบหลักสูตร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชางานเลือก

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มีฉบับละ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมคำ โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามผู้บริหารเกี่ยวกับ เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การเข้ารับการอบรม ขนาดของโรงเรียน แขนงงานของวิชางานเลือกที่เปิดสอนในโรงเรียน การเป็นสถานที่จัดอบรม

ฉบับที่ 2 ถามครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก เกี่ยวกับ เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ขนาดของโรงเรียน งานที่รับผิดชอบ แขนงงานของวิชางานเลือกที่สอน จำนวนชั่วโมงที่สอนในหนึ่งสัปดาห์ เหตุผลที่สอนวิชางานเลือก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกแขนงงานของวิชางานเลือก การเข้ารับการอบรม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือก และแบบปลายเปิด โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ถามผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดทำกำหนดการสอน และบันทึกการสอน การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมครูผู้สอน สื่อการเรียน การสอน สถานที่สอนและอุปกรณ์ฯ รวม 5 ด้าน

ฉบับที่ 2 ตามครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 วิชางานเลือก เกี่ยวกับการจัดทำกำหนดการสอนและบันทึกการสอน การจัดทำเอกสาร
 ประกอบหลักสูตร การเตรียมครูผู้สอน สื่อการเรียนการสอน สถานที่ใช้สอนและฝึกปฏิบัติ
 กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีสอน การวัด
 และประเมินผลการเรียน รวม 9 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการใช้หลักสูตร
 ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ลักษณะ
 แบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือกและแบบปลายเปิด ซึ่งจะถามปัญหาแต่ละด้านของการ
 ใช้หลักสูตรในส่วนที่ 2 ของแต่ละฉบับ

2.2 แบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร

เป็นแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธ-
 ศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ในคำนำประเภทของ
 เอกสาร องค์ประกอบ รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ผู้จัดทำ เนื้อหาสาระ ลักษณะ
 ของการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร ตามหัวข้อดังกล่าว
 โดยยึดทฤษฎีและหลักการของการพัฒนาหลักสูตร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก รวมทั้งตำรา เอกสาร บทความที่เกี่ยวกับหลักสูตร และการใช้หลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้สอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาแก้ไข

4. นำแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร มาปรับปรุงแก้ไข ให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะ โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร ที่ผ่านการพิจารณา และแก้ไขแล้วไปใช้กับประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีหนังสือราชการ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที และในการนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ โดยมีหนังสือราชการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก ทั้ง 103 โรงเรียน โดยให้ผู้บริหารของแต่ละโรงเรียน นำแบบสอบถามส่งมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอของแต่ละอำเภอที่โรงเรียนสังกัดอยู่ แล้วผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืน ณ ที่ทำการสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ แต่ละอำเภอ ด้วยตนเอง

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 208 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของแบบสอบถามทั้งหมด แยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.23 แบบสอบถามของครูผู้สอน 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.38 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	103	95	92.23
ครูผู้สอน	105	97	92.38
รวม	208	192	92.31

สำหรับเอกสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่ม-
 การงานและพื้นฐานอาชีพวิชางานเลือก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยรวบรวมมาด้วยตนเอง โดยได้รับความ
 ร่วมมือให้ยืมจากโรงเรียนประถมศึกษา ใน 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
 อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที อำเภอละ 1 ชุก รวม 3 ชุก ซึ่งเอกสารแต่ละชุก
 ประกอบด้วย แผนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพวิชางานเลือก เนื้อหาราย
 ละเอียดงานเลือก คู่มือการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หนังสือ
 ความรู้สำหรับครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน
 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ใบงาน ใบความรู้ กำหนด-
 การสอน และบันทึกการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แยกเป็น 2 ตอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน
 กลับมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์
 โดยใช้ค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ
พร้อมทั้งเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ โดยเสนอเป็น
ความเรียง แสดงความดีของปัญหา แต่ละด้านของการใช้หลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร วิเคราะห์
โดยยึดทฤษฎี และหลักการของการพัฒนาหลักสูตร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$